

Independent lawyers, stronger democracies:
understanding why self-regulation matters

Független ügyvédek, erősebb demokráciák: az önszabályozás jelentőségének megértése

Mit jelent az ügyvédség önszabályozása?

Az ügyvédség önszabályozása lehetővé teszi a szakmai testületek vagy szövetségek számára, hogy tagjaikat olyan módon irányítsák, amely biztosítja, hogy ne legyenek kitéve az állam vagy más külső nyomásgyakorlás indokolatlan befolyásának.

Az önszabályozásnak nincs egyetlen egyedi formája. Számos európai országban a jogi szakma az állami szabályozás és az önszabályozás kombinációjának hatálya alá tartozik. Az

önszabályozás tehát nem feltétlenül jelenti a jogi szakma kizárólagos és teljes körű szabályozását. Sok esetben az állam az ügyvédi kamarák számára biztosítja a szakma gyakorlásának szabályozására vonatkozó hatáskört azáltal, hogy az ügyvédi kamarák számára biztosítja a szakmai szabályok megállapításához szükséges jogi keretet. Az államok például különböző elvek védelmét is biztosítják és fenntartják, beleértve az ügyvédi titoktartás elvét.

Miért van szükség az ügyvédség önszabályozására?

Az önszabályozás megvédi az ügyvédeket az olyan külső befolyásoktól, amelyek veszélyeztethetik integritásukat és függetlenségüket, amelyek elengedhetetlenek a demokrácia működéséhez. A világ számos részén az ügyvédek a kormányok vagy más szervezetek részéről olyan nyomással szembesülnek, amely a munkájuk ellenőrzésére vagy befolyásolására irányul. Az önszabályozás pufferként működik az ilyen nyomással szemben, lehetővé téve az ügyvédek számára, hogy ügyfeleik és az igazságszolgáltatási rendszer érdekében cselekedjenek.

Az önszabályozás azt is lehetővé teszi az ügyvédek számára, hogy hivatásukat teljes függetlenségben gyakorolják, ami a hatékony jogi képviselet és tanácsadás előfeltétele. Az önszabályozás tehát az ügyfelek jogait és igényeit, valamint a jogrendszer integritását helyezi előtérbe az egyes ügyvédek érdekeivel szemben.¹ Az önszabályozás így a megfelelő igazságszolgáltatás fontos eleme. Az önszabályozás azt is biztosítja, hogy az ügyvédek magas színvonalat és szakmai hozzáértést tartsanak fenn.

¹ Lásd továbbá a J alapelvet a CCBE Alapszabályban, mely az Ügyvédség alapvető elveiről szól (CCBE Charter of Core Principles of the European Legal Profession)

Melyek az ügyvédség önszabályozásának főbb jellemzői?

Az ügyvédség önszabályozása lehetővé teszi a szakmai testületek vagy szövetségek számára, hogy tagjaikat az alábbi módon irányítsák:

→ **A szakmai magatartási normák meghatározása:** A szakmai magatartási normák azok a deontológiai és magatartási irányelvek, amelyek szabályozzák, hogy az ügyvédeknek hogyan kell az ügyfelekkel, a bíróságokkal és más felekkel kapcsolatba lépniük. Ezek a normák biztosítják, hogy az ügyvédek tisztességesen járjanak el, megőrizték az ügyfél titoktartását, elkerülik az összeférhetetlenséget, és kompetens képviselőket biztosítanak.

→ **A szakmához való hozzáférésre vonatkozó szabályok meghatározása és végrehajtása:** Az ügyvédi szakmához való hozzáférésre vonatkozó szabályok, például az oktatási, képzési és képesítési követelmények biztosítják, hogy csak megfelelően felkészült és képzett személyek gyakorolhassák az ügyvédi hivatást. Ez biztosítja a nyilvánosság számára nyújtott ügyvédi szolgáltatások minőségét.

→ **A szabályok és normák betartásának biztosítása:** Annak biztosítása, hogy az ügyvédek betartsák a megállapított szabályokat és normákat, kulcsfontosságú a szakma integritásának fenntartásához és az ügyfelek érdekeinek védelméhez. Az önszabályozás lehetővé teszi e szabályok folyamatos nyomon követését és érvényesítését.

→ **Továbbképzési követelmények kidolgozása:**

A jog folyamatosan fejlődik, rendszeresen jelennek meg új jogszabályok, esetjog és jogi technológiák. Az ügyvédi kamarák által meghatározott továbbképzési előírások és követelmények biztosítják, hogy az ügyvédek naprakészek maradjanak ezekkel a fejleményekkel, és továbbra is kompetens képviselőket nyújtsanak.

→ **Fegyelmi intézkedések kidolgozása és alkalmazása:**

Fegyelmi intézkedésekre van szükség a szakmai kötelességszegés vagy alkalmatlanság eseteinek kezelésére. Ezek az intézkedések hozzájárulnak a nyilvánosság védelméhez, a szakma jó hírvének megőrzéséhez és az igazságszolgáltatás biztosításához.

Összefoglalva, az ügyvédi hivatás önszabályozása alapvető fontosságú annak biztosításához, hogy az ügyvédek jól képzettek legyenek és képesek legyenek magas színvonalú jogi szolgáltatásokat nyújtani. Segít fenntartani a közvélemény jogrendszerbe vetett bizalmát, védi a szakma függetlenségét, és fenntartja a jogállamiságot – mindezek elengedhetetlenek egy működő demokrácia számára.

Milyen előnyökkel jár az önszabályozás a nyilvánosság számára?

A korlátozó társadalmakban a kormányok ellenőrzik az ügyvédi kamarák és az ügyvédek tevékenységét, így akadályozva a polgárokat abban, hogy hatékony és független védelemben részesüljenek, ami elengedhetetlen az igazságtalanság és önkény elleni védelemhez.

Az ügyvédi hivatás önszabályozása számos alapvető előnnyel jár, amelyek védik a nyilvánosságot:

→ **Függetlenség, ami az ügyfelek megfelelő védelmének előfeltétele:** Az önszabályozás biztosítja az ügyvédek függetlenségét az államoktól vagy külső nyomástól. Ez a függetlenség alapvető fontosságú ahhoz, hogy az ügyvédek megkülönböztetés, illetéktelen akadályoztatás vagy beavatkozás, illetve támadások, fenyegetések, zaklatás vagy megfélemlítés nélkül tanácsot adhassanak, segítséget nyújthassanak vagy képviselhessék ügyfeleiket. Így biztosítja a tisztességes és független igazságszolgáltatást (a függetlenség fontosságáról bővebben lásd a [2021-es CCBE European Lawyers' Day Handbook](#)) „Nincs igazságszolgáltatás független ügyvédek nélkül”).

→ **Elszámoltathatóság:** Az önszabályozás biztosítja, hogy független mechanizmusok működnek az ügyvédek elszámoltatására. Ez magában foglalja a szigorú fegyelmi eljárásokat, amelyek a helytelen magatartással szemben lépnek fel, így védve az ügyfeleket és fenntartva a szakma integritását.

→ **Garantálja az ügyfelek számára a szolgáltatás minőségét:** Az önszabályozás azt jelenti, hogy csak képzett személyek kaphatnak engedélyt az ügyvédi tevékenység gyakorlására. Emellett az önszabályozás biztosítja a folyamatos oktatást és szakmai fejlődést is, ezáltal garantálva az ügyfeleknek nyújtott szolgáltatások minőségét.²

→ **Változó környezet:** Az önszabályozás lehetővé teszi az ügyvédség számára, hogy gyorsan alkalmazkodjon a változásokhoz és az újonnan felmerülő kérdésekhez, lehetővé téve a szakma számára, hogy reagáljon az ügyfelek változó igényeire. Ez a rugalmasság lehetővé teszi a szabályozások és gyakorlatok időben történő frissítését a változó jogi környezetre reagálva, miközben biztosítja, hogy a gyakorlatok és szabályozások e változásai megőrizzék az igazságszolgáltatás függetlenségét és integritását, valamint a jogállamiságot – amelyek mindegyike alapvető fontosságú egy működő demokrácia számára.

A 2024. évi Európai ügyvédi napról további információkat a www.ccbe.eu oldalon talál.

¹ Lásd továbbá: [Joint CCBE-FBE Conference on Self-Regulation & Quality in the Legal Profession – Lisbon – 25.10.2019](#)

FORRÁSOK

- [CCBE Model Code of Conduct for European Lawyers \(2021\)](#)
- [CCBE Code of Conduct for European Lawyers \(2019\)](#)
- [CCBE Charter of Core Principles of the European Legal Profession \(2006\)](#)
- [Joint CCBE-FBE Conference on Self-Regulation & Quality in the Legal Profession – Lisbon \(25.10.2019\)](#)

EURÓPAI UNIÓS ÉS NEMZETKÖZI

- [United Nations Basic Principles on the Role of Lawyers \(1990\)](#)
- Council of Europe Recommendation Rec(2000)21 on the freedom of exercise of the profession of lawyer

ESETJOG

Az EU Bíróság esetjoga:

- [Wouters Case C-309/99: Wouters v. Algemene Raad van de Nederlandse Orde van Advocaten \(2002\)](#): This landmark case examines the compatibility of self-regulatory measures with EU competition law.
- [Ordre des barreaux Case C-305/05: Ordre des barreaux francophones et germanophone and Others v. Council \(2007\)](#): This case explores the autonomy of legal professions and their self-regulation within the EU legal framework.

Az Emberi Jogok Európai Bírósága esetjoga:

- [Morice v. France \(2015\)](#)